

KONFERENCJA

Mobilność osób o szczególnych potrzebach

26-27 październik 2023 r.
WARSZAWA

KONFERENCJA POD HONOROWYM PATRONATEM:

Rektora – Komendanta WAT
gen. bryg. prof. dr hab. inż. Przemysława Wachulaka

MARLENA MALAG
PATRONAT HONOROWY

Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej

ORGANIZATORZY KONFERENCJI

Na konferencję zaprasza

CENTRUM WIEDZY O DOSTĘPNOŚCI DO TRANSPORTU
I MOBILNOŚCI OSÓB O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH

Rola socjologa w projektowaniu uniwersalnym

Dr Mateusz SZAST

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Projektowanie uniwersalne

Karkołomne zadanie?

Sporo zmiennych
(cech społeczno-demograficznych)
odbiorców do projektowania
nieodzownych.

Projektanci i architekci dbają, aby budynki przestrzeni publicznej czy miejsca użyteczności publicznej uwzględniały uniwersalne założenia realizacji projektów architektonicznych, starając się dopasować je do potrzeb ich użytkowników.

Projektowanie partycypacyjne

Współdecydowanie

branie odpowiedzialności obywateli w zakresie przestrzegania prawa i zasadności realizacji potrzeb osób wymagających specjalnych warunków bytowych w celu ich właściwej koegzystencji.

Odbywa się ono w ramach dialogu społecznego. Kluczowe pozostaje pytanie o rozpoznanie potrzeb obywateli, a także rozmowa o właściwym ich negocjowaniu. W takiej sytuacji istotne pozostają negocjacje społeczne, których priorytetowym elementem jest nastawienie na współpracę.

Realizacja potrzeb w oparciu o relacje

Analiza potrzeb
klienta

Obsługa (realizacja zajęć,
szkoleń, programów
pomocowych)

Klient

**Przedstawienie korzyści z
przyjętej pomocy-** odkrywanie
innych potrzeb człowieka i
rozpoczęcie kolejnego cyklu

Wzbudzanie zaangażowania

Kim jest socjolog?

Wyobraźnia socjologiczna

Posiada umiejętność wiązania wszystkiego, co dzieje się w społeczeństwie z warunkami strukturalnymi, kulturalnymi i historycznymi oraz podmiotowymi działaniami ludzi.

Pozwala dostrzec, jak wiele zdarzeń, na pozór dotyczących tylko jednostki, w rzeczywistości odzwierciedla szersze kwestie.

W pewnym sensie, wszyscy są socjologami, ale nie wszyscy są socjologiem akademickim, naukowym.

Socjologia

to
„nowa nauka na stary
temat”

Jak powstał ten świat?

Dlaczego warunki naszego życia
tak bardzo różnią się od
warunków, w jakich żyli nasi
rodzice i dziadkowie?

Jaki będzie kierunek zmian?

Elektroniczny Krajowy System
Monitoringu Orzekania o
Niepełnosprawności udostępniony
przez Biuro Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób
Niepełnosprawnych wskazuje, że w
IV kw. 2022 r. 4 758 479 osób
posiadało orzeczenie o
niepełnosprawności i stopniu
niepełnosprawności w Polsce. W
roku 2019 liczba ta wynosiła 4 052
603, czyli w ciągu 4 lat wzrosła o
ponad 17%

Jak powiada stare powiedzenie „im dalej w las, tym więcej drzew”, stąd właściwe rozeznanie uwidacznia palący problem kilkunastu milionów Polaków.

Pomiędzy spisem powszechnym z 2011 roku a tym przeprowadzonym niedawno w 2021 roku zauważalny jest ubytek populacji Polski o 1 025 238 osób, czyli o 2,7 proc.

Zwiększył się także odsetek Polaków zamieszkujących wieś – z 39,2 w 2011 do 40,1 proc. w 2021 roku.

Co piąty Polak ma więcej niż 60 lat. W ciągu jednej dekady odsetek jednostek w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) zmniejszył się z 18,8 w 2011 roku do 18,3 proc. w 2021 roku. Odnotowano także spadek udziału osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) z 64,1 do 58,9 proc. – oznacza to ubytek ponad 2,5 mln osób z tej grupy.

Podpis zdjęcia, przypis

Jaki powinien być socjolog?

To trudne pytanie, na które nie
można udzielić jednoznacznej
odpowiedzi.

Kompetencje społeczne
Kompetencje personalne

Podpis zdjęcia, przypis

Badania społeczne

Podjęcie jakościowe **Podjęcie ilościowe** **Podjęcie kombinowane**

metoda obserwacyjna
metoda eksperymentalna
metoda statystyczna
metoda analizy przypadków
krytyka źródeł
metoda intuicyjna
analiza krytyczna

Dialog społeczny obejmuje całość wzajemnych relacji pomiędzy związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców. Obejmuje także ich stosunki (dwustronne lub trójstronne) z organami państwowymi, jak rząd i jego agendy, samorząd lokalny i inne instytucje państwowe. Jest procesem stałej interakcji pomiędzy uczestnikami dialogu w celu osiągnięcia porozumienia.

Dialog społeczny może przybierać różne formy:

- 1. Negocjacji**
- 2. Konsultacji**
- 3. Opiniowania**
- 4. Informowania**

Podpis zdjęcia, przypis

Dialog społeczny jest pojęciem obejmującym całokształt wzajemnych relacji pomiędzy związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców. Obejmuje także ich stosunki (dwustronne lub trójstronne) z organami państwowymi, jak rząd i jego agendy, samorząd lokalny i inne instytucje państwowe. Jest procesem stałej interakcji pomiędzy uczestnikami dialogu w celu osiągnięcia porozumienia.

Dialog społeczny może przybierać różne formy:

1. Negocjacji
2. Konsultacji
3. Opiniowania
4. Informowania

Podpis zdjęcia, przypis

Negocjacje społeczne

Dwustronny proces komunikowania się, którego celem jest osiągnięcie porozumienia, gdy przynajmniej jedna strona nie zgadza się z daną opinią lub z danym rozwiązaniem sytuacji. To sposób porozumienia się w celu rozwiązania konfliktu oraz dojścia do porozumienia obydwu stron, proces wzajemnego poszukiwania takiego rozwiązania, które satysfakcjonowałoby zaangażowane w konflikt strony.

Sztuka negocjacji

Działalność ludzka polegająca na dwustronnym procesie komunikacji (negocjacji), która nie jest ograniczona sztywnymi definicjami i ramami.

Sztuka negocjacji tak jak każda sztuka posługuje się określonymi metodami i technikami oraz narzędziami, ale ich kombinacje i modyfikacje są ograniczone tylko wyobraźnią negocjatora.

Podpis zdjęcia, przypis

Dziękuję za uwagę

Mateusz Szast

